

Legger Rijkswaterstaatswerken Waterwet

Systembeschrijving

Naam: IJssel

Watersysteemcode: YS1, YS2, YS3

Rijkswaterstaat-dienst: Oost-Nederland

Aangrenzende leggers:

Er zijn langs het oppervlaktewaterlichaam leggers van onder andere primaire waterkeringen van Rijkswaterstaat en andere beheerders van belang. Tevens zijn er leggers van regionale waterkeringen in beheer bij andere waterkeringbeheerders.

Andere beheerders:

Op verschillende locaties langs het oppervlaktewaterlichaam kunnen onder andere oevers, havens en eventueel aanwezige voorlanden door derden worden beheerd.

Ligging en functies:

De IJssel takt bij Westervoort (IJsselkop) af van de Neder-Rijn en stroomt over een lengte van 128 km vrij af naar het Ketelmeer. Vooral in de bovenloop is de rivier sterk meanderend, met een normaalbreedte van 80 tot 160 m. De gemiddelde afvoer bij IJsselkop bedraagt 315 m³/s. Met een laagste afvoer van ca. 190 m³/s kent de IJssel minder dynamiek dan de overige rijntakken. De IJssel wordt als hoofdvaarweg druk bevaren. De uiterwaarden beslaan in totaal ca. 10.000 ha.

De IJssel kent in tegenstelling tot de overige Rijntakken een eigen stroomgebied, dat binnen het beheersgebied van Rijkswaterstaat Oost-Nederland afwatert op de rivier. Het beslaat delen van de Achterhoek en de Veluwe, met een oppervlak van ca. 2250 km². Ongeveer 10 % van de afvoer bij Kampen is hiervan afkomstig. Door de voeding van het IJsselmeer en de Twentekanalen strekt de invloed van de rivier zich ver in de regio uit.

De IJssel is volledig genormaliseerd. De bochten zijn voor een deel afgesneden en kribben zijn aangelegd, oevers worden verdedigd door steenbestorting. Langs de rivier is bijna 70% van de oeverlengte beschermd door harde oevers, over ruim 80% van de lengte komen kribben voor. De IJssel is voor 85% bedijkt. Een gevolg van de ingrepen is dat de stroomsnelheid van het water is toegenomen waardoor de stroombedding is verdiept. Door de dijk aanleg is de vloedvlakte verkleind en zijn inundatiezones afgenomen.

Naast scheepvaart wordt de IJssel gebruikt voor waterbeheersing, landbouw, industrie, infrastructuur en wonen.

In het Nationaal Waterplan (2009) en het beheer- en ontwikkelplan Rijkswateren (2009) zijn specifieke functies toegekend aan het waterlichaam. Deze zijn onderverdeeld in basisfuncties (veiligheid, voldoende water en schoon en ecologisch gezond water), scheepvaart en overige gebruiksfuncties.

Algemeen:

Langs regionale keringen en kunstwerken kunnen sloten en watergangen aanwezig zijn voor de afvoer van kwelwater uit het oppervlaktewaterlichaam. Deze sloten en watergangen kunnen in beheer van Rijkswaterstaat zijn.

Kunstwerken:

In het oppervlaktewaterlichaam is 1 kunstwerk in beheer bij Rijkswaterstaat aanwezig.
- Waterreguleringswerk Hondsbroeksche Pley

In het oppervlaktewaterlichaam bevinden zich 1559 kribben en 51 stroomgeleidingsobjecten.

Nevengeulen:

In het oppervlaktewaterlichaam zijn 3 nevengeulen met een hoogwaterveiligheidsdoelstelling in beheer bij Rijkswaterstaat aanwezig.

- Nevengeul Stokebrandsweerd (km 925, rechteroever)
- Nevengeul Duurse Waarden (km 962-964, rechteroever)
- Nevengeul Vreugderijkerwaard (km 982-984, rechteroever)

Genormeerde/huidige situatie:

In de legger staan waterstaatsobjecten weergegeven zoals ze qua ligging, afmeting, vorm en constructie moeten zijn, hetzij genormeerd vanuit regelgeving en richtlijnen (vaarwegen), hetzij vanuit de vereiste functionaliteit in het aangelegd ontwerp (kunstwerken, verdedigde/verticale oevers, kribben en stroomgeleidingsobjecten). Instandhouding in die vorm is daarbij het doel. Natuurvriendelijke oevers en het winterbed kennen een zekere natuurlijke morfologische dynamiek en ontwikkeling. De ligging van deze gebieden is wel aangeduid, maar de vorm is niet exact vastgelegd. Periodiek vindt inspectie en evaluatie plaats om te toetsen of deze ontwikkelingen geen consequenties heeft voor de hoogwaterveiligheid.

De genormeerde bodemhoogte in de vaarweg mag bewegen tussen de denkbeeldige lijn over de kribkoppen (normaallijn).

De maatvoering van het vaarwegprofiel is weergegeven in m ten opzichte van het NAP en correspondeert met de minimale diepte-eisen voor de vaarweg ten opzichte van een MLW (maatgevende lage waterstand).

Vegetatielegger:

Dit oppervlaktewaterlichaam is nagenoeg volledig onderdeel van de vegetatielegger.